

BIULETYN informacyjny

RADA ORGANIZACJI POLSKICH NA AUSTRALIJSKIE TERYTORIUM STOŁECZNE Rej.
COUNCIL OF POLISH ORGANIZATIONS IN THE A.C.T. Inc.
G.P.O. Box 1594 CANBERRA ACT 2601

Rok II Nr. 3 (7)

Information Bulletin

Wrzesień 1986 r.

Witamy Papieża-Polaka!

**Pokój i Miłość tematem wizyty
Jana Pawła II w Australii**

**Witaj i nam w Kanberze
Wielki Rodaku Nasz!**

Szczegóły wizyty Ojca Sw.

W poniedziałek, 24-go listopada, Papież Jan Paweł II wylądował na kanberskim lotnisku i ucałuje ziemię australijską.

Ojciec Święty przywitany zostanie na lotnisku przez Rząd Australijski oraz ludność jako Papież-Pielgrzym, który przywozi wieść Pokoju i Miłości.

Po wyjeździe z lotniska Papież-Polak uda się na stadion *National Exhibition Centre*, czyli na *Showground*, aby odprawić Polną Mszę Sw. w obecności około 135.000 ludzi. Procesja liturgiczna orkiestry, chóru, nowicjuszków i księży koncelebrujących zacznie się około godz. 3-ciej po południu. Ojciec Sw. przybędzie około godz. 4.15. Msza zakończy się około godz. 7-ej wieczór.

Bramy *National Exhibition Centre* otwarte zostaną o godz. 9-ej rano. Wstęp jest bezpłatny, ale za biletami, które pozwolą grupom parafialnym znaleźć się w jednej przeznaczonej dla nich zagrodzie. Powinno się przynieść swoje własne małe stołki lub krzeselka.

Rada Organizacji Polskich pragnie, aby Polacy z Kanbery i Queanbeyan przedstawili się naszemu Wielkiemu Rodakowi a jednocześnie reszcie tutejszego społeczeństwa jako duża, kolorowa i dobrze widoczna grupa, z dziećmi w strojach narodowych, z polskimi flagami i transparentami. Dlatego też, wspólnie z naszym polskim duszpasterzem i w porozumieniu ze Stołecznym Biurem d/s Wizyty Papieskiej, zapraszamy wszystkich rodaków do wypełnienia formularzy zgłoszeniowych, na podstawie których wydane zostaną bezpłatne bilety wstępu, i oddania ich w ręce przedstawicieli Rady Organizacji Polskich.

Formularze otrzymać można po polskich nabożeństwach przy kościele, od ks. Ferugi, zastępującego obecnie nieobecnego ks. Przybyłaka, a także u panów Franciszka Hądzla, Wojciecha Koprasy oraz u pracownika opieki społecznej, pani Haliny Stawskiej.

Wypełnione formularze prosimy oddać jednej z wymienionych osób najpóźniej do niedzieli, dnia 28. września. Odpowiednie zestawienie skompletowane być musi przez księdza do dnia 1. października, kiedy Biuro Wizyty Papieskiej zacznie losowanie i przydzielanie grupowych miejsc na stadionie.

Zaznaczamy, że spotkanie na stadionie w Kanberze nie powinno nikogo odciągnąć od wyjazdu do Melbourne, gdzie odbędzie się jedyne w Australii specjalne spotkanie Ojca Sw. z Jego rodakami w Australii, gdzie Msza Sw. będzie odprawiona specjalnie dla Polaków.

Zgłoszenia na wyjazd do Melbourne jeszcze ciągle przyjmuje pan Marian Rudnicki, tel. 86 2376. Cena przejazdu autobusem, wraz z noclegiem, śniadaniem i kartą wstępu na spotkanie Polonii Australijskiej z Ojcem Sw. wynosi \$85 dla dorosłych i \$75 dla młodzieży.

Dla członków Stowarzyszenia Polskich Kombatantów i ich rodzin odbędzie się także specjalne spotkanie w sobotę, połączone z Mszą Sw. w Essendon odprawioną przez Opiekuna Polonii, ks. biskupa Szczepana Wesołego. Na to spotkanie, zorganizowane przez kapelana SPK, ks. Koperskiego, pojedzie z Kanbery osobny autobus, ponieważ wyjazd powrotny z Melbourne nastąpi dopiero w sobotę 29 listopada po południu. Dodatkowy koszt - tylko \$5 więcej, czyli razem \$90. Zgłoszenia przyjmuje oprócz pana Rudnickiego także pan F. Hądzel.

Na te polskie spotkania w Melbourne powinien pojechać, kto tylko może. Natomiast na spotkanie ze społeczeństwem Kanbery i okolic powinni pójść wszyscy tutejsi Polacy bez wyjątku i zwartą grupą.

Jerzy Klim

"Wizyta"

Krótką notatką w jednym z pism polonijnych poinformowała nas o mającej wkrótce nastąpić wizycie oficjalnej komisji rządowej PRL. Celem wizyty ma być podpisanie z rządem australijskim nowych konwencji konsularnych - "jakich, na razie nie wiadomo" - komentuje pismo. Przedstawicielem reżymu Jaruzelskiego, który podpisać ma wynegocjonowane porozumienia, będzie minister spraw zagranicznych, Marian Orzechowski, profesor od "historii najnowszej" oraz nauk politycznych. Warto może bliżej przyjrzeć się tej postaci. Kariera Orzechowskiego jest typową karierą naukowego aparaczyka i uniwersyteckiego politruka. Jest on absolwentem Uniwersytetu Państwowego im. A.A. Zdanowa w Leningradzie. Łatwo przyjdzie nam sobie wyobrazić naukowe "pryncypia" profesora, szczególnie w traktowaniu dziejów najnowszych Polski, który budował swoją karierę naukową na solidnych fundamentach leninowsko-stalinowskiej wersji dziejów najnowszych Europy. Należy on do pokolenia i gatunku komunistów, dla których biblią była *Krótką historia WKP(b)* oraz pisma "historyczne" ojca narodów. Na tych "solidnych" podstawach budował Orzechowski nie tylko swą karierę naukową w komunistycznej Polsce. Był on także w ciągu swej kariery aparaczyka członkiem Komisji Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej Kadr Naukowych przy premierze PRL-u, członkiem komisji Komitetu Centralnego partii komunistycznej dla wyjaśnienia okoliczności, faktów i przyczyn konfliktów społecznych w dziejach PRL-u itp.

Publiczne wypowiedzi Orzechowskiego świadczą o jego wyjątkowej "twardogłowości" politycznej i ideologicznej. Orzechowski szczególnie troszczy się o utrzymanie czystości ideologicznej partii, jest głęboko przekonany o szkodliwości jakichkolwiek kompromisów z ubezwładnionym narodem. Dał także wielokrotnie publicznie wyraz przekonaniu o historycznej i ideologicznej konieczności kolektywizacji polskiego rolnictwa i o wyższości tej formy nad rolnictwem nieupaństwowionym.

Jest rzeczą oczywistą, iż edukacja odebrana w latach 1950-1955 na Uniwersytecie Zdanowa była wszechstronna i solidna. Nie ulega wątpliwości, że wypowiedzi jednego z głównych politruków partii były nawet dla Jaruzelskiego zbyt ortodoksyjne. Skierowanie Orzechowskiego na "odpowiedzialny odcinek pracy partyjnej" w Ministerstwie Spraw Zagranicznych jest sygnałem dla Moskwy. Człowiek, który poświęcił swe życie obronie czystości linii partyjnej wytyczanej przez komunistyczną partię Związku Sowieckiego, na stanowisku szefa spraw zagranicznych jest gwarancją dla Moskwy, iż Jaruzelski będzie wspierał wszelkimi siłami politykę zagraniczną Związku Sowieckiego. Jednocześnie Jaruzelski jednym podpisem na nominacji Orzechowskiego odsunął go, przynajmniej formalnie, od aktywnego udziału w formułowaniu zasad polityki wewnętrznej rządzącej junty wojskowej.

Przyjazd Orzechowskiego będzie tylko elementem całej ofensywy australijskiej prowadzonej od pewnego czasu przez administrację Jaruzelskiego. Niedawno przebywał w Australii Tadeusz Młyńczak. W ubiegłym tygodniu inna delegacja reżymu prowadziła negocjacje w sprawie umowy konsularnej. Niebawem przyjedzie Marian Dobrosielski, były zastępca ministra spraw zagranicznych, członek prezydium Polskiego Komitetu "Pokoju". Po nim przyjedzie podpisać umowę konsularną Orzechowski, a w marcu 1987 roku oczekuje się następnej wizyty - tym razem delegacji

(dokończenie na str. 5)

BIULETYN
informacyjny

* G.P.O. Box 1594, Canberra ACT 2601

* Registered by Australia Post

* - Publication No. NBH7998

* *Wydawca:* Rada Organizacji Polskich na

* Australijskie Terytorium Stołeczne Rej.

* *Redaktor:* Jerzy Klim

* *Nakład:* 850

* *Biuletyn informacyjny* ukazuje się

* kwartalnie w marcu, czerwcu, wrześniu

* i grudniu.

*****
* australijskiej prowadzonej od
* pewnego czasu przez administrację
* Jaruzelskiego. Niedawno przebywał
* w Australii Tadeusz Młyńczak. W
* ubiegłym tygodniu inna delegacja
* reżymu prowadziła negocjacje w
* sprawie umowy konsularnej.
* Niebawem przyjedzie Marian
* Dobrosielski, były zastępca
* ministra spraw zagranicznych,
* członek prezydium Polskiego
* Komitetu "Pokoju". Po nim
* przyjedzie podpisać umowę
* konsularną Orzechowski, a w marcu
* 1987 roku oczekuje się następnej

***** wizyty - tym razem delegacji

Stowarzyszenie Absolwentów i Studentów Polskich w Kanberze

G.P.O. Box 1594, CANBERRA ACT 2601

Dziesięciolecie Stowarzyszenia

Tak, proszę Państwa, trudno uwierzyć, że już dziesięć lat upływa od tamtych dni, kiedy to grupa Polaków - absolwentów różnych uczelni, we wrześniu 1976 roku postanowiła założyć organizację zrzeszającą absolwentów i studentów polskich na terenie Kanbery. Organizacja ta miała początkowo charakter nieformalny i skupiała swą aktywność głównie na działalności radiowej, za pośrednictwem Polskiego Komitetu Radiowego. Wreszcie, w marcu 1977 roku na swym pierwszym walnym zebraniu członkowie zdecydowali, że SASP przybiera formę organizacji stałej i w swojej działalności będzie się opierał na właśnie zatwierdzonym statucie. Dla przypomnienia podamy, że w skład pierwszego formalnie wybranego zarządu SASP weszli: p. Andrzej Alwast, dr Kazimierz Jaworski, dr Jerzy Klim (prezes), p. Wojciech Kopras, p. Józef Służałek, p. Zofia Sulikowska.

Sierpień 1978: Na Święto Żołnierza SASP wystawia inscenizację według Adama Mickiewicza p.t. "Śmierć ks. Robaka". Od lewej - Wojciech Kopras, dr Tadeusz Niewiadomski i (odwrócony tyłem) Marek Niewiadomski. SASP urządził także własnymi siłami szereg wieczorów kabaretowych, które cieszyły się zawsze dużą popularnością.

Marzec 1986: Jedna z wielu wycieczek SASP'u. Grupa uczestników na wycieczce jesiennej pod hasłem "Pożegnanie z Morzem" w Malua Bay.

Głównym celem Stowarzyszenia, zgodnie ze statutem, było i jest prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej. W latach siedemdziesiątych SASP koncentrował się głównie na przygotowaniu polskich programów radiowych na falach 2XX. Zaznaczyć przy tym należy, że dla realizacji tego celu SASP otrzymywał niejednokrotnie pomoc finansową od organizacji polskich działających wtedy na terenie Kanbery.

Owczesny SASP organizował również wieczorki literackie, kabaretowe i zabawy taneczne. Zwłaszcza te ostatnie cieszyły się dużą popularnością.

W następnych latach Stowarzyszenie rozszerzało stopniowo zakres swojej działalności. SASP zaczął organizować odczyty przedstawicieli niezależnej nauki i kultury polskiej. Odczyty te, kontynuowane do dziś, dały społeczeństwu polskiemu w Kanberze możliwości kontaktu z ciekawymi ludźmi, reprezentującymi różnorodne dziedziny nauki (filozofia, historia, astronomia etc.)

W dziedzinie rozrywki Stowarzyszenie wzięło udział w przygotowaniu kilku bardzo udanych występów artystów estradowych, satyryków i piosenkarzy. Tradycją stały się również coroczne *barbecues*, organizowane przez kolejne Zarządy SASP'u.

Profil działalności Stowarzyszenia uległ pewnym zmianom po wprowadzeniu przez reżym komunistyczny stanu wojennego w PRL. Po utworzeniu Komitetu Pomocy Polsce (*Help Poland Live Appeal Committee*) SASP włączył się w jego pracę, m.in. w formie przekazywania darów pieniężnych oczywiście na miarę swoich (skromnych raczej) możliwości. W sierpniu 1982 roku ówczesny Zarząd Stowarzyszenia podjął uchwałę o sponsorowaniu uchodźców polskich przebywających w obozach przejściowych w Europie Zachodniej. Dotychczas przyjechało do Kanberii osiem osób sponsorowanych przez SASP. Akcja ta jest i będzie nadal kontynuowana.

W związku z napływem nowej fali uchodźców i emigrantów z Polski, SASP przystąpił do akcji pomocy nowoprzybyłym w osiedleniu się na gościnnej ziemi australijskiej. Oprócz pomocy materialnej Stowarzyszenie organizowało także comiesięczne spotkania towarzyskie i wieczorki brydżowe - umożliwiając w ten sposób nawiązanie kontaktów między Polakami już osiadłymi w Kanberze a nowymi przybyszami. Niestety, z powodu trudności lokalowych (likwidacja budynku SPK), działalność ta została zawieszona. Natomiast wycieczki autobusowe organizowane przez SASP były i są nadal bardzo popularne wśród ogółu Polaków zamieszkałych w Kanberze.

Z inicjatywy Zarządu SASP na spotkaniu międzyorganizacyjnym powstała w październiku 1982 roku Rada Organizacji Polskich na Australijskie Terytorium Stołeczne.

Zycząc SASP'owi stu lat działalności, zapraszamy wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w pracach naszej organizacji.

Z. Zmurko
M. Obiedziński

=====

("WIZYTA" - dokończenie ze str. 3)

parlamentarnej reżymu. Ofensywą dyplomatyczną i jej celami należałoby się zająć w osobnym materiale. Problemem drążącym duszę zbiorową Polonii Australijskiej jest pytanie, czyje racje stanu panowie Orzechowski, Dobrosielski, Młyńczak i spółka przyjeżdżają reprezentować w Australii - narodu polskiego, partii komunistycznej czy też tych, którzy nie bacząc na powojenną nędzę własnego narodu nie szczędzili środków, by kształcić przyszłą elitę partyjną "bratniego" kraju?

Adam M. Rustowski

=====

Drobne Ogłoszenia

Redakcja *Biuletynu Informacyjnego* wprowadza dział drobnych ogłoszeń, za opłatą. Przyjmujemy zawiadomienia rodzinne (śluby, narodziny dziecka, życzenia imieninowe itp.), sprzedaży, kupna itp. do 3 wierszy lub do 30 słów.

Cena Drobnych Ogłoszeń wynosi \$5 od wiersza do 10 słów. Treść ogłoszenia należy przysyłać wraz należnością na adres Rady Organizacji Polskich, Council of Polish Organizations in the A.C.T., G.P.O. Box 1594, Canberra ACT 2601

Ogłoszenia do numeru świątecznego należy przysłać nie później jak do 25 listopada. Następny numer *Biuletynu* ukaże się około 15 grudnia b.r.

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów

Koło Nr. 5

G. P. O. Box 234, Canberra ACT 2601

Z działalności Koła SPK Nr. 5 - Canberra i Okolice Inc.

POSTĘP BUDOWY NOWEGO DOMU KOMBATANTA

Wielu naszych członków (szczególnie mieszkających poza Kanberą) jak i innych Rodaków interesuje się bardzo postępowaniem budowy nowego Domu Kombatanta przy 15 Moore Street, City. Zainteresowanych informujemy więc, że w tej chwili budowa wyszła z wykopu i żelbetonowa konstrukcja obydwu poziomów garaży została ukończona. Budowniczy rozpoczął konstrukcję pierwszego poziomu naziemnego, czyli parteru budynku. Natomiast architekt, po wykończeniu planów konstrukcyjnych, rozpoczął prace nad planowaniem detalicznych konstrukcji wewnętrznych, projektowaniem urządzeń stałych (chłodnie, kuchnia, bar, aklimatyzacja, "strongroom", system głośnikowy, urządzenia sceny i.t.d.), doborem kolorów ścian, dywanów i.t.d. Z tym łączy się dużo pracy tak Komitetu Budowy jak i całego Zarządu, który ściśle współpracuje z architektami, omawia sprawy związane z kosztami urządzeń, możliwościami wyposażenia nowego Domu i ewentualnej przyszłej administracji, co nie przychodzi ani łatwo ani bez poważnych dyskusji. W każdym razie wierzymy, że budowa zostanie oddana do użytku gdzieś w początkach maja-czerwca 1987 roku i że następne Święto Żołnierza będzie już obchodzone w nowym Domu.

Z braku własnej pomieszczeń, Zarząd odwołał planowaną Akademię z okazji Święta Żołnierza, natomiast nauczycielki w Polskiej Szkole Przedmiotów Ojczystych na Phillip zorganizowały w piątek, dnia 15-go sierpnia, wewnętrzny obchód tego święta, co dało młodzieży szkolnej możliwość lepszego poznania naszej współczesnej historii Polski.

Natomiast specjalne podziękowanie kierujemy pod adresem Wielebnego Księdza Franciszka Ferugi, który w czasie Nabożeństwa w intencji poległych żołnierzy Wojsk Polskich w Wojnie Bolszewickiej i Drugiej Wojnie Światowej wygłosił tak wspaniałe kazanie, jakiego już dawno nie usłyszało tutaj nasze polskie społeczeństwo.

Dobrze opracowana i wykonana była również Audycja Radiowa w dniu 18-go sierpnia, za co składamy serdeczne podziękowanie Państwu Barbarze i Andrzejowi Alwastom oraz panie Beacie Zygmunt.

W dniu 8-go lipca b.r. odbyło się w Kwaterze Głównej R.S.L. zebranie przedstawicieli wszystkich prawie organizacji para-militarnych i kombatantkich, celem uzgodnienia i wypracowania wspólnej i jednolitej platformy w akcji obrony już posiadanych i domaganiu się innych uprawnień dla członków tychże organizacji. Stowarzyszenie nasze było reprezentowane na tej konferencji przez trzeciego V-Prezesa Zarządu Krajowego, Kol. S. Muchę i Prezesa Koła, Kol. F. Hądzla. Odpowiedni raport został przesłany do Zarządu Krajowego i będzie on dyskutowany na najbliższym Zjeździe Delegatów Kół SPK w Australii w pierwszych dniach stycznia 1987 roku.

"FAUX PAS" ADMINISTRACJI *WAR MEMORIAL*

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Australii, a nasze Koło w szczególności, jest wdzięczne Federalnemu Prezesowi i Sekretarzowi, Sir William Keys i Ian Gollings, za wybitne poparcie naszego protestu, złożonego do dyrektora *War Memorial* z racji zaproszenia ambasadora PRL'u do złożenia wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza w czasie uroczystości z okazji rocznicy "Battle of Britain" (Bitwy o Brytanię - sierpień-wrzesień 1940).

Od roku 1953, w czasie tych uroczystości, do złożenia wieńca dla uczczenia Polskich Lotników poległych w tej bitwie, zapraszane było Koło Nr. 5 - Canberra. W tym roku, uroczystość powyższą pierwszy raz powierzono

zorganizować nie Stowarzyszeniu Australijskich Lotników, a Administracji *War Memorial*. Zaproszenie do złożenia wieńca otrzymał Prezes Koła, ale i ambasador PRL. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Australii wychodzi z założenia, że udział ambasadora PRL w tej uroczystości jest ubliżeniem czci poległych Polskich Lotników w tej bitwie, jest poniżeniem godności tych Lotników Polskich, których po powrocie do Polski po zakończeniu wojny aresztowano, sądzono jako "Zdrajców Ojczyzny" i osądzono na kary więzienia i śmierci. O miejscach bestialskiego mordu tych Polskich Żołnierzy, w wielu wypadkach, do dzisiaj nic nie wiadomo, nie wiadomo również o przynajmniej 22 Polskich Skoczkach, których zamordowały "Polskie Władze Ludowe". Dlaczego tych rzekomych zdrajców przynajmniej dotychczas nie rehabilitowano? I dla uczczenia tych poległych przedstawiciel tego właśnie obłudnego reżymu ma składać wieniec?

Na skutek protestu Koła naszego, jak i poparcia naszego stanowiska przez naczelne Władze R.S.L., ceremonia składania wieńcy w dniu 15-go września odbywać się będzie w dwóch terminach. Najpierw złożą wieńce przedstawiciele organizacji kombatanckich z SPK włącznie, a potem reprezentacje Rządu i Korpusów Dyplomatycznych państw, których lotnicy brali udział w Bitwie o Wielką Brytanię.

Niestety, *War Memorial* jest obecnie instytucją państwową i jako taka podlega jurysdykcji ministerstwa *Veterans Affairs*. Możemy więc tylko przez naszych posłów i senatorów przysyłać protesty do Rządu Federalnego w tej sprawie aby w przyszłości nie beczeszczono pamięci poległych Polskich Lotników w Bitwie o Wielką Brytanię.

PRZEKRĘCANIE FAKTÓW

W niedzielnym wydaniu *The Canberra Times* (z dnia 24.8.1986), w dziale informacji o Klubach w A.C.T. ukazał się artykuł p.t. *A symbol of Polish tradition* pióra pani Karen Hobson. Artykuł ten musiał być napisany albo na podstawie wypowiedzi albo też na podstawie "Press Release" pana H. Sęk-Sękalskiego, o czym świadczą urywki tych wypowiedzi przytoczone przez autorkę w cudzysłowie. Pan sekretarz Klubu Orła Białego świadomie wprowadza w błąd społeczeństwo australijskie i polskie przez przekręcanie faktów. Pomijając już takie błędy jak lokacja pierwszego Domu Polskiego w Kanberze, gdzie podano, że Dom ten znajdował się przy Mort Street, Braddon, to jednak dwie wypowiedzi tego Pana są wybitnie mylne i szkodliwe. Pierwsza wypowiedź, to stwierdzenie, że ... "Klub Orła Białego dlatego opuścił posiadłość SPK przy 15 Moore Street, ponieważ wynikło nieporozumienie na punkcie własności Domu". Otóż takiego nieporozumienia nigdy nie było, ani być nie mogło, gdyż Dom Kombatanta (dawniej Dom Orła Białego) został wybudowany na posiadłości SPK, przez SPK przy finansowej pomocy (lub robociźnie) społeczeństwa polskiego w A.C.T. (Pożyczka zwrotna ale bezprocentowa i bezterminowa). Natomiast "nieporozumienie" powstało na temat dochodu z eksploatacji tego Domu. To jest zasadnicza różnica.

Drugie wprowadzanie społeczeństwa w błąd to oświadczenie, że obecnie "myśli się" na temat porozumienia Klubu Orła Białego i Klubu SPK i połączenia obydwu Klubów, i wspólne wybudowanie jednego Klubu. ...Co? gdzie? kto na ten temat myśli? - szanowny sekretarz Klubu Orła Białego? -- teraz, gdy budowa nowej posiadłości Koła SPK Nr. 5 jest w pełnym biegu? I jak mogą powstawać komuś "myśli" o połączeniu "obydwu Klubów" kiedy Klub SPK jest własnością SPK Koła Nr. 5, jak więc placówka gospodarcza Koła może "myśleć" o połączeniu się z Klubem Orła Białego bez zgody czy nawet wiadomości Koła SPK Nr. 5?? Powtarzamy, są to rzeczy zasadnicze, których nie można pominąć i których nie można przekręcać tak jak się "komuś" podoba, bo takie przekręcanie faktów jest działalnością na szkodę przynajmniej jednej, a może i obydwu organizacji. A działalność na szkodę organizacji jest statutowo karana pozbawieniem praw członkowskich.

(dokończenie na str. 8)

(SPK Koło Nr.5 - dokończenie ze str. 7)

ZMIANY W PRZEPISACH IMIGRACYJNYCH

Zwracamy uwagę wszystkim Rodakom i Rodaczkom na zmianę przepisów odnośnie sponsorowania Polskich Uchodźców w ramach "Humanitarian Program" i "Refugees Program". Mniej więcej bez zmian pozostał program "Łączenia Rodzin" ale i ten został poważnie utrudniony. Dlatego Stowarzyszenie nasze nie będzie mogło pomagać tak wydajnie polskim uchodźcom w Niemczech Zachodnich, Austrii, Włoszech, Skandynawii i Francji, jak czyniło to dotychczas - jest to połączone głównie z obcięciem budżetu państwowego na ten cel, ale również z nadużyciami polskich emigrantów tu w Australii. Organizacja nasza, jako sponsor wielu polskich rodzin, kieruje pod adresem wszystkich pobierających zasiłki dla bezrobotnych ostrzeżenie, aby w czasie pobierania zasiłku nie pracowali "na czarno", gdyż nie meldowanie zarobków w czasie pobierania zasiłków jest karalne. Jest określona wysokość zarobku tygodniowo, który można zarobić bez meldowania. Bliższych informacji na te tematy można uzyskać od pani Haliny Stawskiej - Polskiego Oficera Opieki Społecznej, lub w Sekretariacie Koła SPK No. 5.

Powtarzamy jeszcze raz - istnieje ogólna polityka (*Policy*) Departamentu Imigracji odnośnie imigracji do Australii, ale sposób wykonania tej polityki ulega co pewien czas zmianie, zmieniają się bowiem okoliczności i sytuacje polityczne w różnych krajach, skąd rekrutują się uchodźcy, ich rodziny w krajach pochodzenia i.t.d. Zmieniają się nawet wysokości świadczeń Departamentu na rzecz poszczególnych imigrantów. prosimy gorąco wszystkich Rodaków i Rodaczki, aby lekkomyślnie nie opuszczali Kraju w nadziei, że uda im się łatwo wyemigrować do Australii, czy innego kraju.

Ponieważ znowu pewne osoby (a celuje w tym wybitnie jedna z pań) wprowadzają zamieszanie wśród społeczeństwa polskiego przez świadome i fałszywe informowanie o życiu i działalności polskich organizacji w A.C.T. podajemy co następuje:

a. Nie ma na terenie A.C.T. "trzech Solidarności", nie ma również "Solidarności" założonej przez p. F. Hądzla.

Natomiast istnieje "Koło Przyjaciół Solidarności" w A.C.T., po angielsku "Friends of Solidarity in A.C.T.", do którego może należeć każdy Polak i każdy inny obywatel Australii, który zgadza się pracować zgodnie z założeniami i celami tejże organizacji.

Nadto istnieje grupa członków Koła SPK Nr. 5, byłych aktywnych członków NSZZ Solidarność w Polsce, którzy w ramach statutowych prac Koła, pragną utrzymać więź wewnętrzną i pracować specjalnie w kierunku pomocy materialnej i moralnej dla członków Solidarności w Polsce, oraz pomagać dostępnymi sobie środkami w działalności tejże organizacji w Polsce.

b. Nie istnieje również żadna "Solidarność" poza granicami Polski. Wszelkie inne ugrupowania poza granicami Kraju są tylko dobrowolnymi zrzeszeniami byłych, więcej lub mniej aktywnych, członków Solidarności w Kraju. Cele ich działalności mogą być bardzo różne.

O istnieniu, aktywności i adresach tych dwóch grup może się każdy dowiedzieć tak z łamów niniejszego *Biuletynu*, jak i w sekretariatach polskich organizacji społecznych w A.C.T. Ale prosimy nie pytać o to laików, ignorantów lub osoby, którym z różnych względów zależy na złej informacji współziomków.

OGŁOSZENIE - APEL

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, Koło No. 5, patronuje akcji zbiórki darów dla rodzin więźniów sumienia, skazanych w PRL.

W Polsce nadchodzi zima, czas szczególnie ciężki dla rodzin pozbawionych ojca, lub matki, skazanych za "przestępstwa polityczne".

Akcją zbiórki darów bezpośrednio z domów polskich i australijskich zajmują się: pani Jagna Abłamowicz i pan Victor Zenni.

Zgromadzone dary zostaną sprzedane w tak zw. *Garage Sale*, a pieniądze przesłane potrzebującym rodzinom w Polsce.

Zgłoszenia o niepotrzebnych Państwu rzeczach, które mogą przydać się na powyższy cel, prosimy kierować na adres Biura SPK Koła No. 5 (*Manuka Lady Gowrie Services Club*) telefon 95 96 35, w godzinach of 11-ej przed poł. do 4-ej po poł.

FRASZKA

W 34 numerze *Dziennika Polskiego-Tydzien* ukazała się fraszka, bardzo aktualna i na naszym terenie, napisana przez R. Chudzikowskiego, przez to zamieszczamy ją tutaj, do wiadomości wszystkich.

Zycie Tu ... I Tam

*To łobuz, szubrawiec
Kania prawie,
Szuja, przechera,
Kawał idioty i hochsztaplera.
Niech go cholera!
Zeby go trafił szlag!*

*.....
Wieczne odpoczywanie racz mu dać Panie,
A światłość wiekuista ...*

*.....
Panowie!
Odszedł szlachetny człowiek,
Postać piękna i czysta,
Światły i prawy Polak ...
Boska zabrała go wola,
I tak nam go będzie brak ...*

F. Hądzal
Prezes

* * * * *

Grupa Taneczna TROJAK

Na zdjęciu: Grupa Taneczna TROJAK podczas występu w Polskiej Szkole Przedmiotów Ojczystych Phillip College z okazji Dnia Żołnierza, 15-go sierpnia b.r.

Grupa Taneczna TROJAK zaprasza młodzież i dzieci do wstąpienia do tejże Grupy.

Podajemy do wiadomości, że obecnie próby Grupy Tanecznej TROJAK odbywają się co drugi

tydzień w soboty od godziny 2-iej po poł. do 4-tej po poł. w *Migrant Resource Centre, Griffin Centre, Civic.*

Kierowniczką Grupy
D. Navay
tel. 86 2183

=====

Na rozwój Biuletynu Informacyjnego

ofiarowali

Tadeusz Jaworski, Bradford, Anglia	\$23.61
Mieczysław Josepka, Deakin	\$10.00
Stanisław Ziółkowski, Narrabundah	\$ 5.00

Ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowanie.

KOMISJA OSWIATOWA (KO) i

Polska Szkoła Przedmiotów Ojczystych w *Phillip College*

W okresie czerwiec-sierpień 1986 działalność KO i szkoły obejmowała następujące sprawy: a) formalne, b) organizacyjne, c) finansowe, d) personalne, e) inne. Odbyły się dwa zebrania KO (3.7. i 7.8.) oraz zebranie rodziców i KO połączone z wywiadówką (20.6.).

a) 1. Na zebraniu Rady Organizacji Polskich (13.8.) KO została przyjęta na członka ROP. Statut KO znajduje się w toku opracowywania.

2. 11 lipca br. złożono w *ACT Schools Authority (Accrediting Agency)* komplet dokumentów wymaganych do akredytacji dwuletniego kursu maturalnego. Uzyskanie akredytacji umożliwi uczniom zamieszkałym w ACT uczestniczącym w tych kursach zdawanie egzaminu maturalnego z języka polskiego.

b) 1. 20 czerwca br. zorganizowane zostało w szkole ogólne zebranie Rodziców, w czasie którego omówiono bieżącą działalność KO i szkoły oraz wyniki w nauce. Podczas zebrania wybrano 2 rezerwowych nauczycieli. Obowiązki te przyjęli: Grażyna Kaczmarek i Stefan Gajewski. Wybrano także 3 nowych członków KO: Patrick'a Bibrowicza, Teresę Gęborek i Halinę Stawską. Serdecznie witamy wszystkich w naszym gronie. Dziękujemy również tym Rodzicom, którzy przybyli na spotkanie. Była to reprezentacja 19 spośród ponad 50 rodzin posyłających dzieci do naszej szkoły. Przepuszczamy, że nie wszystkie dzieci oddały Rodzicom zawiadomienie o zebraniu.

2. Obecnie bardzo się zmniejszyła liczba osób uczęszczających do klas dla dorosłych, znakomicie prosperujących w ubiegłym roku. Spowodowało to sytuację, w której prowadzenie tych klas (dla początkujących i zaawansowanych) stało się deficytowe. Ze względu jednak na wagę, jaką przykładamy do nauczania języka polskiego, a także doceniając wysiłek osób uczących się, nauka w tych drupach będzie kontynuowana przynajmniej do końca roku szkolnego.

c) Zmniejszenie się liczby osób w klasach dla dorosłych spowodowało znaczny uszczerbek w zasobach finansowych szkoły. Istotnej różnicy pomiędzy planowanymi a uzyskanymi wpływami nie zdołała pokryć otrzymana z ROP kwota \$1500 (całość dotacji przeznaczonej przez Radę na ten rok). Sytuację pogarsza fakt, że dotychczas nie wpłynęły spodziewane fundusze z *Commonwealth Schools Commission* (grant). W tych trudnych okolicznościach przychodzi z pomocą Rada Organizacji Polskich, która zapewniła przekazanie jeszcze w tym roku dodatkowej kwoty. Wobec tego jednak, że potrzeby szkoły są większe od obecnych możliwości ich pokrycia, tą drogą zwracamy się z apelem do członków naszej polskiej społeczności o wsparcie szkoły finansowo. Będziemy wdzięczni za każdą kwotę. Pamiętając, że sprawa utrzymania języka polskiego jest pierwszą, naczelną sprawą naszego środowiska wierzymy, że apel nasz nie będzie daremny.

d) 1. Pełniący funkcję zastępcy przewodniczącego KO ds. programowych A. Rustowski złożył wniosek o udzielenie półrocznego urlopu, t.j. do końca roku szkolnego.

2. 22 sierpnia pożegnaliśmy p. Bugajską wracającą wkrótce do Kraju. Serdecznie dziękujemy za fachowe zorganizowanie i prowadzenie biblioteki szkolnej.

e) 1. W dniu 22 sierpnia w lokalu *Migrant Resource Centre* (Bunda Street, Civic) nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy rysunku dziecięcego pt. "My People in Peaceful Time". Na wystawie znalazły się również najciekawsze rysunki uczniów naszej szkoły.

2. Obecnie młodzież przygotowuje się do kiermaszu szkół etnicznych (*Trash and Treasure Stall*) organizowanego przez *Ethnic Teachers' Association* w dn. 27 września br. w *O'Connell Education Centre*, Griffith (Stuart Street). Na kiermaszu tym uczniowie w strojach narodowych sprzedawać będą uprzednio zgromadzone przedmioty. Gorąco zapraszamy zarówno Rodziców jak i sympatyków szkoły do wzięcia udziału w imprezie, także dlatego, że dochód z niej przeznaczony jest na cele szkoły, oraz że będzie to okazja do zaprezentowania naszej szkoły innym szkołom etnicznym Kanbery.
3. W dniu 15 sierpnia młodzież naszej szkoły wystąpiła z krótkim programem artystycznym z okazji Dnia Żołnierza, przygotowanym przez A. Jeżowską i G. Zurkowską. Prezes SPK p. Hądzek wygłosił słowo wstępne połączone z interesującym pokazem i szczegółowym omówieniem munduru żołnierza polskiego oraz odznaczeń wojskowych. Wystąpiła również grupa taneczna "Trojak" kierowana przez p. D. Navay. Wymienionym osobom, a także pp. Zielińskim, którzy udostępniili stanowiące element scenografii świece, serdecznie dziękujemy za zaangażowanie.

Dzień Żołnierza w Polskiej Szkole Przedmiotów Ojczystych w Phillip College. Od lewej: (1) Prezes SPK Koła Nr. 5, F. Hądzek, objaśnia dzieciom mundur i odznaki polskiego żołnierza na Zachodzie podczas drugiej wojny światowej. (2) Publiczność przyglądająca się akademii. (3) Obraz sceniczny podczas występu dzieci szkolnych.

4. 8 sierpnia szkołę odwiedził Prof. J. Zubrzycki, który spotkał się z uczniami klas III, IV i V oraz z grupą dorosłych. Jeszcze raz dziękujemy za ofiarowane szkole: książkę "Polish People and Culture in Australia" oraz czek.
5. Również w sierpniu szkołę wizytowały 4 studentki CCAE z wydziału ESL (*English as a Second Language*) interesujące się funkcjonowaniem i metodami pracy naszej szkoły.

Opracowali: B. Zmijewska i Cz. Rudowicz

*****

Kingsley's Chicken

Przedsiębiorstwo prowadzone przez Polaków

13b Trenerry Court, Weston (blisko Coleman Court) - tel. 88 8439
Andrzej i Jadwiga zapraszają wszystkich Rodaków na smaczne i tanie wyroby z kurczaka wszelkiego gatunku.

Kurczaki pieczone z różną, frytki, pieczone kartofle itp.

Przyjmujemy większe zamówienia.

Godziny otwarcia: Od 11.00 rano do 9.00 wieczór, 7 dni w tygodniu.

Z teki Polskiego Pracownika Pomocy Społecznej

Przypominam wszystkim zainteresowanym, że biuro, w którym urzęduję jako pracownik społeczny, mieści się w *Migrant Resource Centre*, na I p. Griffin Centre przy ulicy Bunda St. Civic.

Dwa dni w tygodniu jestem w biurze do państwa dyspozycji:

w poniedziałki 12 - 14
w czwartki 10 - 12

Proszę w tych godzinach dzwonić lub przyjść osobiście. W pozostałych dniach tygodnia proszę pozostawić nagrany informację na taśmie magnetofonowej, w którą wyposażony jest telefon - Nr. 47 90 39. Proszę zgłaszać wszelkie problemy i bolączki z jakimi Państwo napotykać się na australijskiej ziemi. Służę informacją i pomocą w ich rozwiązywaniu. W razie zaistniałej potrzeby mogę towarzyszyć osobiście w urzędach i instytucjach. Halina Stawska

== == == ==

Kursy j. angielskiego

Przypominam osobom przybyłym niedawno na stały pobyt do Australii o rozpoczynającym się dn. 15 września w *BRUCE COLLEGE* 6 tygodniowym kursie j. angielskiego w pełnym wymiarze godzin,

"On arrival full-time course"

Proszę nie zapominać, że poznanie jęz. angielskiego w kraju, w którym zamierzacie ułożyć sobie nowe życie, jest koniecznością normalnej egzystencji w tutejszym społeczeństwie.

Osoby, które w danym momencie nie kwalifikują się na w/w kurs, mogą zawsze korzystać z kursów o częściowym wymiarze godzin, *"part-time course"* w:

Bruce College
Canberra TAFE College w Reid
Woden TAFE

Są one organizowane w godzinach rannych i wieczornych.

H.S.

== == == ==

Nowy T.V. program nauki jęz. ang. *"HELLO AUSTRALIA"*

Dnia 28 sierpnia, w czwartek, o godz. 20-tej, na kanale T.V. SBS 0/28 rozpoczęła się seria 0,5 godz. programów nauczania j. angielskiego.

Planowana jest powtórka audycji w piątki rano. Książki z dialogami do tego programu są do nabycia w urzędach pocztowych za \$5. Jest to pierwszy tego rodzaju program organizowany w Australii. Ukształtowano go na podstawie 2-letnich badań i analiz potrzeb emigrantów, których j. angielski nie jest językiem ojczystym. W programie przedstawione będzie:

1. używanie j. angielskiego w życiu codziennym oraz prowadzenie dialogu z limitowaną znajomością języka.
2. poprzez "quiz" - będzie sprawdzana znajomość angielskiego słownictwa uczestników programu, zakończona nagrodami (n.p. słowniki). H.S.

== == == ==

"Emigracja"

W związku z istniejącym zainteresowaniem wielu Polaków przepisami emigracyjnymi do Australii oraz sprawami sponsorowania (zabezpieczenie opieki) rodzin czy też osób indywidualnych, podaję najnowsze przepisy, które weszły w życie w dniu 1 lipca '86 i są dostępne w urzędach Ministerstwa Imigracji i Spraw Etnicznych.

Liczba osób starających się o emigrację w dużej mierze przekracza możliwości Australii. Stworzono więc system selekcji, który działa zarówno w

interesie kraju jak i osób starających się o emigrację. Ma on na celu ocenić możliwości osiedlenia się w Australii zarówno pod względem ekonomicznym jak i zatrudnienia.

Osoby starające się o emigrację powinny posiadać

- kogoś bliskiego z rodziny, kto może ich sponsorować
- umiejętności lub cechy osobowe, które będą przydatne w Australii.

Kto może emigrować?

Kategorie ludzi brane pod uwagę:

1. Emigracja rodzinna - Family Migration

Osoby starające się o emigrację w ramach tej kategorii muszą być sponsorowane przez najbliższą rodzinę, np. męża, żonę, dziecko, narzeczonego(a).

Sponsor musi zabezpieczyć pobyt osoby sponsorowanej od momentu przyjazdu do Australii.

Musi zadeklarować się, że:

- będzie służył informacją i radą w celu szybszego osiedlenia się w Australii
- zapewni pod wzgl. finansowym podstawowy standard życia przez okres 12 miesięcy
- zapewni pomoc rodzicom przez okres 10 lat lub do momentu, kiedy otrzymają australijskie obywatelstwo.

Informacje o wymaganiach emigracyjnych i systemie sponsorowania zawarte są w broszurze pt. *Helping relatives immigrate* i *The points test for migrants*.

2. Emigracja niezależna i koncesjonowana - Independent and Concessional Migration

Obejmuje ona: braci, siostry, dzieci nie podlegające pod sponsora, bratanków i siostrzeńców.

System sponsorowania i zobowiązania się w zasadzie takie same jak przy emigracji rodzinnej.

Osoby mające w Australii daleką rodzinę, przyjaciół, lub nie mające nikogo mogą również ubiegać się o emigrację w ramach "Niezależnej emigracji - *Independent Migration*".

3. Kwalifikowani prac. fizyczni oraz emigracja w celu założenia prywatnego interesu - Skilled Labour and Business Migration

Ta kategoria obejmuje:

- osoby z kwalifikacjami ujętymi na specjalnej liście (*Occupational Shares System*)
- osoby które mają zapewnienie pracy przez australijskiego pracodawcę
- osoby rozpatrywane w kategorii *Business Migration* muszą być zdecydowane na osiedlenie się w Australii na stałe, oraz muszą posiadać:
  - a) dobre efekty w zakresie uprzednio prowadzonego prywatnego interesu
  - b) realny plan w celu rozwinięcia interesu
  - c) dostateczne środki materialne do osiedlenia się z rodziną i założenia interesu.

Dodatkowe informacje proszę zaczerpnąć z: *The Employer Nomination Scheme* i *Australia's Business Migration Program*.

Do innych kategorii osób branych pod uwagę w programie emigracji należą:

- osoby z osiągnięciami w twórczości lub sporcie
- osoby wyróżniające się szczególnymi zdolnościami lub których kwalifikacje i doświadczenia zapewnią im natychmiastowe zatrudnienie
- osoby w ramach "Emigracji Humanitarnej" - dokładne informacje zawarte są w broszurze pt. *Refugees - How to nominate refugees for entry to Australia*.

(dokończenie na str. 14)

("Emigracja" - dokończenie ze str. 13)

Podstawowa selekcja emigrantów

Przy selekcji emigrantów dwa podstawowe warunki muszą być spełniane przez osobę starającą się o emigrację. Musi ona posiadać

1. pozytywny charakter
2. dobry stan zdrowia.

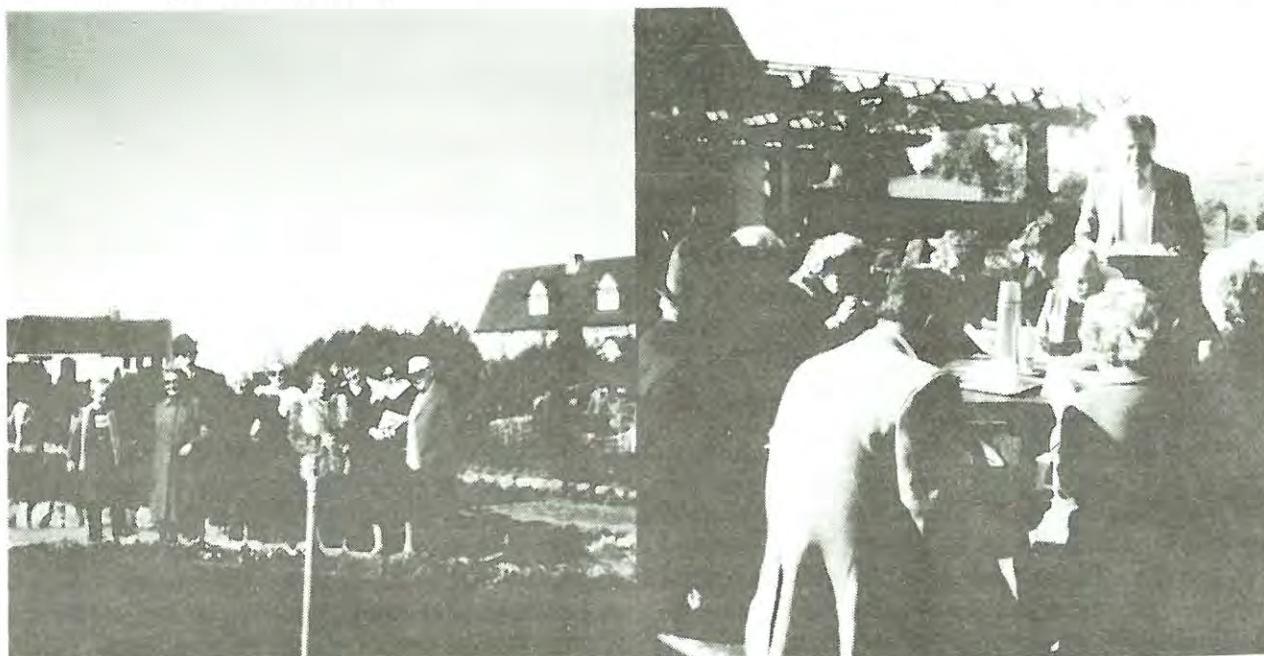
H.S.

== == == ==

Kącik Klubu Seniora

Ostatnie spotkanie członków i sympatyków Klubu odbyło się w *Cockington Green Village* dnia 3 sierpnia - w niedzielę.

Piękna pogoda sprzyjała w zwiedzaniu jedynej w Australii wystawy przedstawiającej na wolnym powietrzu miniaturowe budynki i ogrody angielskie. Po zwiedzeniu i spacerze z przyjemnością wszyscy uczestnicy zasiedli do zjedzenia gorącej przekąski.

Na zdjęciach: Uczestnicy wycieczki Klubu Seniora (1) podczas zwiedzania miniaturowego osiedla i (2) przy posiłku na wolnym powietrzu

Na następne spotkanie w dniu 25-go września (czwartek) o godz. 17-tej Klub Seniora zaprasza wszystkie zainteresowane osoby do *Migrant Resource Centre* na bardzo ciekawe spotkanie - dyskusję o *ABBNEYFIELD HOUSE*. Spotkanie odbędzie się przy kawie i wypiekach domowych. Spodziewamy się liczного udziału Państwa za względu na fakt, że sprawa ta dotyczy problemu mieszkaniowego ludzi zbliżających się do wieku emerytalnego i emerytów. Spotkanie zakończymy krótką anonimową ankietą, z której będziemy chcieli dowiedzieć się o ewentualnym zainteresowaniu tym projektem naszego polskiego środowiska.

A teraz poniżej parę słów o wyżej wymienionym projekcie:

Rząd australijski wystąpił z propozycją pomocy finansowej grupom etnicznym poprzez stworzenie mikroosiedli mieszkaniowych dla ludzi starszych. Jest to wielka szansa dla Polaków, którzy lata odpoczynku po ciężkiej pracy dla rozwoju Australii pragnęliby spędzić wśród swoich rodaków.

Planuje się zbudowanie grupy domków na wspólnym terenie zapewniającej pełną prywatność i niezależność dla ich mieszkańców, połączoną z możliwością korzystania z opieki medycznej i socjalnej w rodzinnym języku.

Dalsze szczegóły dowiedzą się Państwo na spotkaniu 18-go września.

Halina Stawska

Komisja Skarbu Narodowego w A.C.T.

ROCZNE WALNE ZEBRANIE PŁATNIKÓW SKARBU NARODOWEGO

W sobotę, dnia 27-go września b.r. w sali *Migrant Resource Centre*, Griffin Centre, Civic, o godz. 7-ej wieczorem, odbędzie się Roczne Walne Zebranie Płatników Skarbu Narodowego przy Kole SPK No. 5. Na zebranie to przybędzie (zaproszony przez Zarząd) Delegat Rządu R.P., pan Ryszard J. Trejster.

W zebraniu tym powinni wziąć udział wszyscy płatnicy Skarbu Narodowego, posiadający Legitymacje S.N. wystawione przez Komitet tegóż Skarbu przy Kole No. 5. Oprócz sprawozdania z rocznej działalności Komitetu i wyboru nowych władz na następną kadencję, wyświetlony zostanie (Video) film z życia i działalności Głównej Komisji Skarbu Narodowego w Londynie. Po części oficjalnej pogawędka przy szklance herbaty i pączku.

Zarząd apeluje do wszystkich płatników S. Narodowego o liczny udział w tym zebraniu.

Z.B. Skarbek
Przewodniczący

POLCUL FOUNDATION

NIEZALEŻNA FUNDACJA POPIERANIA KULTURY POLSKIEJ

POLCUL FOUNDATION POTRZEBUJE NOWYCH CZŁONKÓW WSPIERAJĄCYCH

Niezależna Fundacja Kultury Polskiej "POLCUL FOUNDATION" została założona w Sydney w 1981 roku i jest zarejestrowana w Nowej Południowej Walii.

Jej celem jest wyróżnianie indywidualnych osób w Polsce, które są czynnie zaangażowane w rozwoju niezależnej kultury polskiej lub w ruchu obrony praw człowieka i obywatela. Jednocześnie, dla zaakcentowania przyjaźni i współpracy, wyróżnienia są przyznawane dla ludzi mieszkających w krajach sąsiadujących z Polską, którzy mają szczególne zasługi dla rozwoju niezależnej kultury polskiej.

Fundacja przyznaje nagrody rzędu \$500 - \$1000.

Wyróżnienia te stanowią często znaczną pomoc finansową dla polskich pisarzy, naukowców i innych twórców kultury polskiej prześladowanych przez władze PRL. Kandydatury do wyróżnień są nadsyłane z kraju. O przyznaniu wyróżnienia decyduje jury, w skład którego wchodzi: Jerzy Giedroyc, Stanisław Barańczak, Gustaw Herling-Grudziński, Jan Nowak i inni. Do chwili obecnej wyróżnienia otrzymało około 200 osób, w tym takie wybitne postacie jak Anka Kowalska, Piotr Wierzbicki i Adam Michnik.

W ostatnim roku przyznano tylko 60 wyróżnień pomimo iż otrzymano około 100 dobrze uzasadnionych wniosków. Po prostu popularność Fundacji bardzo wzrosła w kraju, zaś fundusze do rozdziału nie wzrosły proporcjonalnie. Dochody Fundacji składają się z (1) odsetków od zainwestowanego kapitału, (2) rocznych składek-dotacji, oraz (3) ewentualnych darów lub zapisów.

By móc rozszerzyć swą działalność Fundacja zwraca się do społeczności Kanbery z gorącą prośbą o poparcie finansowe. Wpłacając \$25 rocznie można zostać członkiem wspierającym Fundacji (w chwili obecnej Fundacja ma kilkudziesięciu członków wspierających, w tym Zbigniewa Brzezińskiego). Wpłaty na rzecz Fundacji mogą być dokonywane czekiem przesłanym na rzecz Fundacji lub też przekazem na konto No. 751989 w *Westpac Banking Corporation*, Rose Bay, N.S.W. 2029.

Po dalsze informacje lub z wpłatami proszę pisać: POLCUL FOUNDATION, P.O. Box 193, Rose Bay, N.S.W. 2029.

Seweryn Ozdowski

KOMITET POMOCY POLSCE

Help Poland Live

W ubiegłym roku dwukrotnie informowaliśmy społeczeństwo polskie Canberra Queanbeyan i to w *Biuletynie Informacyjnym*, o wyniku naszych prac. I teraz spieszymy się poinformować wszystkich zainteresowanych o tym cośmy robili, zebrali i wysłali do Kraju.

A więc: od 7-go stycznia br. zebraliśmy \$4842 z tego \$4106 przyniósł apel przewodniczącego Komitetu, który ukazał się w 9ciu pismach australijskich. Apel ten był wystosowany w związku z katastrofą jądrową w Czarnobylu i specjalnymi potrzebami kraju związanymi z tymi wypadkami.

I tak: już 2go maja br. wysłaliśmy telegraficznie \$2000 do dyspozycji biskupa Domina, przewodniczącego Komitetu Charytatywnego Episkopatu Polski, za pośrednictwem Organizacji Caritasu w Niemczech Zachodnich. A 3go lipca br. wysłaliśmy 1 tysiąc dolarów na ręce Rady Naczelnej Organizacji Polskich w Australii. Organizacja ta przeprowadziła przez swoje zgrupowania zbiórkę na ten cel. 3go lipca znów wysłaliśmy następne \$2 tysiące do Caritasu, czyli jak dotychczas wysłaliśmy sumę \$5 tysięcy.

W czerwcu br. otrzymaliśmy telex Biskupa Domina w którym dziękuje za nasze dary i zawiadania o zakupie 15 ton mleka w proszku dla dzieci. Mleko to było kupione darami zebranymi przez Caritas.

Następną imprezą Komitetu będzie loteria fantowa pod nazwą *Polish Silver Circle*. Bilety będą rozprowadzane w listopadzie br. i kolejne ciągnięcia odbędą się w grudniu. Komitet prosi o chętnych w sprzedawaniu biletów. Chętni są proszeni do skomunikowania się z p. Ireną Zywczak - tel. 95 2549 lub p. Marią Sikorską, tel. 49 6203.

Irena Zywczak
Sekretarka Komitetu

* * * * *

30-ta Rocznicą Powstania na Węgrzech

W dniach 23 i 24 października 1986 r. Kanberski Komitet d/s Upamiętnienia 30 Rocznicą Powstania na Węgrzech w 1956 roku (utworzony przez Węgrów), któremu patronuje Sir Keith Shann, organizuje uroczyste obchody tego doniosłego w historii Węgier wydarzenia, na które zaprasza wszystkich sympatyków, a w szczególności członków tych grup etnicznych, które łączy wspólna idea walki przeciwko tyranii reżymu sowieckiego, idea walki o prawo do samostanowienia, wolność i demokrację.

Uroczystości rozpoczną się demonstracją przed ambasadą sowiecką w dniu 23.10. o godzinie 12 w południe, a o godzinie 6.30 wieczorem przed Parlamentem odbędzie się manifestacja upamiętniająca Powstanie i poległych w walce o wolność, w czasie której politycy i przedstawiciele społeczeństwa wygłoszą przemówienia do zebranych. W piątek 24.10. o godzinie 6.15 wieczorem w Katedrze Św. Krzysztofa w Manuka celebrowana będzie uroczysta msza św. ku pamięci poległych, a o 7.30 w *Hayden Centre* w Manuka odbędzie się uroczysty wieczór, którego otwarcia dokona Sir Keith Shann, były członek *United Nations Special Committee on the Problems of Hungary* (1957). Wieczór ten zamknie obchody 30 rocznicy Powstania Węgierskiego.

Rada Organizacji Polskich w ACT zwraca się z gorącym apelem do wszystkich Polaków o liczny udział w tych uroczystościach

Renata Rustowska
Sekretarka Rady

* * * * *

FUNDUSZ im. Józefa Wilczyńskiego

Fundusz im. Profesora Józefa Wilczyńskiego powstał przez testamentowy zapis sumy \$25.000. Wolą zmarłego Fundatora było także, aby administracją tego Funduszu zajęła się Rada Organizacji Polskich na Australijskie Terytorium Stołeczne. Regulamin Funduszu przewiduje m.in., że Fundusz jest kapitałem

zasadniczo niepodzielnym, oraz, że odpowiednia część odsetek rozdzielana jest dwa razy w roku na cele, które zasugeruje wybrany przez Prezydium Rady Komitet Funduszu zgodnie z wolą zmarłego.

Prezydium Rady dnia 13 sierpnia 86 r. zatwierdziło polecenie Komitetu Funduszu i postanowiło wypłacić następujące kwoty:

Na Polską Szkołę Przedmiotów Ojczyźnianych w *Phillip College*.....\$1.000

Na częściowe pokrycie kosztów udziału w naukowej konferencji we Francji doktoranta Australijskiego Uniwersytetu Narodowego.....\$ 250
(Poprzednio wypłacono z Funduszu Szkole na rok 1986.....\$ 800)

Prezydium postanowiło także powiększyć kapitał Funduszu o \$1.623,39 pochodzących z odsetek. Tym samym Fundusz wynosi obecnie \$27.623,39.

Wnioski i podania o subwencję z Funduszu przyjmowane są 2 razy do roku w terminach do 31. stycznia i 31. lipca.

Piękny gest ś.p. Józefa Wilczyńskiego utrwali jego pamięć na długie lata i jest godny naśladowania. Zbyt wiele ludzi umiera nie pozostawiając testamentu, przez co własność ich przechodzi na skarb państwa, zamiast służyć jakiejś dobrej sprawie według ich własnego życzenia i upamiętniając ich imię.

J.K.

* * * * *

Z kalendarza Kanberskich Przyjaciół SOLIDARNOSCI

G.P.O. Box 698, CIVIC SQUARE ACT 2608

SZÓSTA ROCZNICA ZAŁOŻENIA NSZZ SOLIDARNOSĆ

Grupa Działaczy Solidarności przy Kole SPK No. 5 w Kanberze oraz Kanberscy Przyjaciele Solidarności pragną bardzo gorąco podziękować Rodakom za pomoc w organizacji i udział w obchodach 6 rocznicy założenia NSZZ "Solidarność".

Uroczystości rozpoczęte Mszą Świętą w kościele Św. Józefa na O'Connor i zakończone symbolicznym oswobodzeniem naszej Ojczyzny w demonstracji pod ambasadą PRL, raz jeszcze zjednoczyły emigrację polską pokazując, iż wspólna sprawa wymaga jednolitej, solidarnej akcji. Obecność mówców z organizacji polskich i wszystkich głównych partii politycznych Australii, z panią Senator Margaret Reid na czele, dają dowód, jak aktualny jest problem ciągłej walki naszych ciemionych braci i sióstr.

Zdjęcia z demonstracji w 6-tą rocznicę powstania NSZZ Solidarność. *Od lewej: 1. Kawalkada samochodowa przejeżdża przed Federalnym Parlamentem. 2. Senatorka Margaret Reid przemawia do zebranych przed ambasadą PRL. 3. Grupa demonstrantów słuchająca przemówień.*

Drodzy Rodacy, obowiązkiem każdego Polaka jest aktywne włączenie się w tą walkę. Sytuacja w Kraju nie ulega poprawie, przeszło 37 milionów Polaków znajduje się w stanie politycznej i ekonomicznej represji. W chwili obecnej Polska nie jest na stronach tytułowych gazet, 6 rocznica podpisania porozumień w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie nie jest komentowana w środkach masowego przekazu w Australii, na demonstrację naszą nie przybyła ani jedna osoba ze świata dziennikarskiego i dlatego niezbędna jest mobilizacja i maksymalny wkład każdego z nas w pozytywną działalność propagandową.

(dokończenie na str. 18)

(Z *Kalendarza Solidarności* - dokończenie ze str. 17)

Dziękując raz jeszcze za poparcie, za aktywne włączenie się w drogę naszemu sercu sprawy, sygnalizujemy jednocześnie kolejną rocznicę 13 grudnia: tragiczny koniec oficjalnej Solidarności nie może przejść niezauważony. A Pokojowa Nagroda Nobla dla Lecha, niepodważalny dowód ogólnoświatowego znaczenia "Solidarności" winien znaleźć szeroki oddźwięk w społeczeństwie australijskim - zwłaszcza w czasie trwania Międzynarodowego Roku Pokoju.

Prosimy o sugestie odnośnie najkorzystniejszej formy uczczenia obydwu rocznic - aby 'Sprawa Polska' była teraźniejszością i przyszłością, a nie jedynie wspomnieniem. (R.H.)

Kanberscy Przyjaciele Solidarności

RADA KOORDYNACYJNA POLONII WOLNEGO ŚWIATA
FREE WORLD POLONIA COORDINATING COUNCIL
CONSEIL DE LA POLONIA DU MONDE LIBRE

288 RONCESVALLES AVENUE,

TORONTO, ONTARIO, CANADA, M6R 2M4,

TEL. (416) 532-2876

Jan Kaszuba, Przewodniczący Rady Koordynacyjnej PWS, przesłał do Organizacji Centralnych Polonii Wolnego Świata materiał informacyjny na temat *International Black Ribbon Day*.

Według tych informacji w Kanadzie powstał Międzynarodowy Komitet Dnia Czarnej Opaski, w skład którego wchodzi:

- Rada Wolnej Czechosłowacji
- Światowe Zjednoczenie Czechów
- Światowa Rada Estońska
- Rada Koordynacyjna Polonii Wolnego Świata
- Światowa Federacja Węgierskich Bojowników o Wolność
- Światowe Społeczność Litwinów
- Narodowa Koalicja Obywatelska
- Światowy Kongres Słowaków
- Światowy Kongres Wolnych Ukraińców
- Światowa Federacja Wolnych Łotyszów

Dzień 23 sierpnia wybrany został Międzynarodowym Dniem Czarnej Opaski dla upamiętnienia paktu przyjaźni między sowiecką Rosją a hitlerowskimi Niemcami i ich rozbiór Europy. Rezultatem tego paktu jest trwające do dzisiaj zniewolenie 300 milionów Europejczyków pod jarzmem sowieckiego komunizmu.

Hasłem Dnia - Pokój z Wolnością!

FEDERAL COUNCIL OF POLISH ASSOCIATIONS IN AUSTRALIA

RADA NACZELNA POLSKICH ORGANIZACJI W AUSTRALII

G.P.O. Box 1246L,
 Melbourne 3001, Vic.

AUSTRALIA Prezydium Rady Naczelnej otrzymało list od Prymasowskiego Komitetu Charytatywno-Społecznego w Warszawie, z prośbą o pomoc finansową na pokrycie kosztów leczenia w Paryżu Grażyny Pytlak, byłej internowanej w Gołdapi, która na skutek "wypadku" w czasie internowania, *doznała bardzo poważnego urazu głowy i w konsekwencji straciła wzrok w 96%*. Możemy sobie wyobrazić co to był za wypadek w czasie internowania. Gorąco apelujemy o przesłanie chociażby drobnych sum na ten cel do Prezydium Rady Naczelnej, które przekaże je do Paryża, oszczędzając ofiarodawcom kosztów manipulacyjnych. Alternatywnie, można przesłać donacje bezpośrednio na adres ks. Eugeniusza Platara, *S.O.S. aux Malades Polonais - 13, rue Daubenton, 75005 Paris, France*.

Obok zamieszczamy list Fundacji Św. Andrzeja Boboli na temat Polaków w Związku Sowieckim oraz list Kurii Arcybiskupiej w Białymstoku, dziękujący za dary.

FUNDACJA ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W KANADZIE

P. O. BOX 104, STATION H. O. D.
MONTREAL, QUE. H4A 2B3PROTEKTORZY FUNDACJI: LEGO EMINENCJA K. KARDYNAŁ W. SUE II
J. KARBURA, PRZEBORNICZĄ RADI ADOBYNACJUNE
POLONII WDI-LEGO BWA 74KOMITET WYKONAWCZY: STANISŁAW HODUN, DOKTOR W. I. K.
W. KORBACZ, S. W. K. Z.
W. J. K. POLAK, S. B. B. A. K.

Szanowne Państwo,

Zwracamy się do wszystkich z gorącym apelem o poparcie Fundacji Świętego Andrzeja Boboli. Patrona Polaków skazanych na los najgorszy z nas wszystkich, na egzystencję w Związku Sowieckim. Jak wemy ze źródeł miarodajnych, ponad 2 miliony Polaków pozostaje po dzień dzisiejszy na terytorium Związku Sowieckiego bez prawa powrotu do Polski. Jest to drugie do U.S.A. największe zgromadzenie Polaków poza granicami Polski.

Wielu z nich przebywa w poboczu pracy przymusowej i w bezsilnym poczuciu rozpaczy na terenach republiki ZSRR są pozbawieni elementarnych praw ludzkich dotyczących nswiaty, religii, czy kultury jak również wielu jest w bardzo trudnej sytuacji materialnej.

Naszym Ruciskom żyjącym na terytorium ZSRR trzeba pomocy, i pomóc możemy a zwłaszcza tym którzy są w trudnych warunkach materialnych.

Na systematyczny pomoc ze strony Polski ze względów zrozumiałych trudno jest liczyć.

Dlatego też tylko Polska Emigracja Osiedlona w Krajach Wolnego Świata może przysięc ze skuteczną pomocą Polakom w ZSRR.

Świadomi swego obowiązku delegaci z 18 Krajów na Zjeździe Plonacji Wolnego Świata w Rzymie w listopadzie 1979 powołali do życia Fundację Świętego Andrzeja Boboli której celem jest pomóc Polakom w ZSRR.

W obecnej chwili Fundacja Św. Andrzeja Boboli zarejestrowana w Kanadzie jako instytucja dobroczynna posiada na kontach oszczędnościowych 12 500 dolarów, depozyty bankowe od tej sumy są w całości przeznaczone na pomoc która jest celem Fundacji.

Pierwszą pomoc została przekazana w dniu 11 Grudnia 1985 roku za pośrednictwem Jego Ekscelencji K. Biskupa Szczepana Wesołogo, Opiekuna Polskiej Emigracji, z siedzibą w Rzymie.

W czasie swej podróży do USA i Kanadzie we wrześniu 1985r. Prymas Polski Kardynał Józef Glemp na konferencji prasowej w Windsor został zapytany między innymi "Co Kościół a osob. Świe. Wasza Eminencja czyni by pomóc Polakom katolikom w ZSRR?" W odpowiedzi K. Prymas oświadczył: "Mamy dość dużo Polaków żyjących w Związku Radzieckim, oni są w trudnych przecież warunkach, zwłaszcza gdy chodzi o praktyki religijne. Mamy dość dobre rozeznanie w ich sytuacji i staram się im pomóc jak mogę bo im Kościół polski pomaga jak może, ale to rzeczy nie są do publikacji".

Ludność chrześcijańska w ZSRR pomagają od lat organizacje charytatywne z Anglii, Belgii, Francji, NRF i U.S.A. chociaż wiele z tych krajów nie ma na terytorium ZSRR swej własnej mniejszości narodowej.

Niezależnie od akcji zbierkowej na terenie Kanady, USA, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii która będzie prowadzona w tym roku, Zarząd Fundacji opracował obecnie memoriał w sprawie sytuacji Polaków przetrzymywanych na terytorium ZSRR.

Memoriał ten został złożony w dniu 10go Maja 1985r. przed Światową Komisją on Security and Cooperation in Europe obradującą w Orlowie. Memoriał nasz w konkluzji domagał się zwolnienia wszystkich więźniów politycznych narodowości polskiej, prawa do emigracji do Polski lub kraju z wyboru, prawa do związku, oraz wszystkich praw w dziedzinie religii, oswiaty jak i rozwoju własnej kultury.

W imię solidarności narodowej i dobroczynności chrześcijańskiej — Apelujemy o pamięć o nich aby każdy z nas podzielił się z Niemi według własnych możliwości.

Krzysztof Piater
Przewodniczący FundacjiKURIA ARCYBISKUPIA
w Białymstoku
ul. Kościelna 1
15-007 BIAŁYSTOK
Skł. pocz. 312, Tel. 41-64-73

nr 23/86

Białystok, dnia 23 Czerwiec 1986 r.

C 24/1250/86 RECEIVED 3 JUL 1986

Medical aid for Poland Fund

54 Denbigh Street
London SW1V 2EU
England

Archidiecezja w Białymstoku 26 czerwca br. otrzymała od Medical aid for Poland Fund Transport z odzieżą, mlekiem w proszku dla dzieci, lekami i sprzętem medycznym o łącznej wadze 11,412 kg. Szczególnie cennym darem dla nas w obecnej sytuacji jest mleko dla dzieci oraz leki i sprzęt medyczny. W imieniu wszystkich obdarowanych przesyłam tą drogą serdeczne podziękowanie za trud przygotowania i wysłania transportu całemu komitetowi z p. Bożeną Laskiewicz na czele. Nasze podziękowanie prosimy przekazać wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania transportu szczególnie Polakom z Australii, Anglikom z Cleator Moor, Cumbria i państwa Cathy i Tony Wells.

Proszę przyjąć wyrazy szacunku i zapewnienia o pamięci w modlitwach

KOMISJA CHARYTATYWNA
EPISKOPATU POLSKI
Oddział diecezjalny
16-067 BIAŁYSTOK
ul. Kościelna 1 - tel. 47-14/Ks. Mgr Stanisław Hodun/
Z-ca Dyr. d/s Charytatywnych

"10 dań na 10-lecie"

Stowarzyszenie Absolwentów i Studentów Polskich w Kanberze (SASP)
uprzejmie zaprasza wszystkich członków, sympatyków i ich znajomych na

BANKIET 10-LECIA SASPu

który odbędzie się w Peking Restaurant, Phillip w sobotę

25 października o godzinie 8 wieczorem.

Doborowa orkiestra kontynentalna

Atrakcyjna kuchnia chińska

Cena \$20 od osoby

Zgłoszenia prosimy kierować do pani Różeny Horn tel 585045 (dom), 526913 (praca)
lub do pani Jagny Ablamowicz tel 588310 (dom).

Prosimy o przekazanie pełnej opłaty do 10 października.

Drobne Ogłoszenia

Ślub pani dr I Sasim-Laukus z panem H. Markowiakiem odbył się 18 kwietnia b.r.
Spóźnione lecz szczere życzenia wszelkiego szczęścia przekazuje Redakcja

Redakcja *Biuletynu Informacyjnego* wprowadza dział drobnych ogłoszeń, za opłatą, rodzinne (śluby, narodziny dziecka, życzenia imieninowe) i inne.

Travel Plan Contal

33/35 Ainslie Avenue,
Canberra City,
A.C.T. 2608
Australia.

Telephone: (062) 48 9399 Telex: AA 61926

P.O. Box 77,
Civic Square,
A.C.T. 2608
Australia

Sprowadzanie bliskich z Polski
to nasza specjalność – opłata biletu
częściowo w dolarach + złotówki
Podróże do Europy i Polski po bardzo
dogodnych cenach.

UWAGA: Przesyłamy paczki i pieniądze do rodzin i znajomych
w Kraju. Owoce cytrusowe wysyłamy cały rok
Nowy katalog *Baltony* z aktualnymi cenami od 1.9.86 do odbioru
w biurze **Contala**

=====

Zapraszamy na KONCERT CONTALA 1986

w którym wystąpią:

- * Jan Kaczmarek
- * Ewa Bem
- * Andrzej Jagodziński
- * Tadeusz Ross

Gwarantujemy ponad 3 godziny dobrego polskiego humoru, piosenki i muzyki
ERINDALE CENTRE THEATRE McBryde Crescent, Wanniasa. Środa 24.9.1986, 7.30pm
Rezerwacje Travel Plan 33-35 Ainslie Avenue **CANBERRA CITY**, Tel: 48 9399 oraz
BASS Biuro Rezerwacji. Ceny biletów \$13.00, ulgowe \$11.00. Rezerwacja 50c

=====

Prudential

The Prudential Assurance Company Limited
Incorporated in England and registered as a foreign company in New South Wales

Firma **PRUDENTIAL** została założona w 1848 r. w Londynie i ma opinię jednej z
najlepszych firm ubezpieczeniowych na świecie. Ubezpieczenie życia na 150 000
dolarów kosztuje zaledwie około 5 dolarów tygodniowo.

Jeśli potrzebujecie Państwo rady w sprawie ubezpieczeń, proszę o kontakt ze
mną w *Prudential Building* (Civic) 4 piętro, lub telefon do **PRUDENTIAL** -
496 722 - lub prywatnie - 950 824 Z poważaniem - Victor ZENNI

=====